

رابرت ام. مارتین

فلسفه‌اثر

ترجمه کاوه بهبهانی

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: مارتین، رابرت، Martin, Robert M.
عنوان و نام پدیدآور: فلسفه‌الرا رابرت ام. مارتین؛ ترجمه کاوه بهبهانی.
مشخصات نشر: تهران، نشر نی، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص.
شابک: 978-964-185-165-3
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی: ON AYER
موضوع: آیر، آلفرد جولز، ۱۹۱۰ - م. Ayer, Alfred Jules
موضوع: فیلسوفان انگلیسی - سرگذشتنامه
شناسه افزوده: بهبهانی، کاوه، ۱۳۵۸ -
رده‌بندی کنگره: B ۱۶۱۸ / آ۹۴ م ۲ ۱۳۸۹
رده‌بندی دیویی: ۱۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۹۳۳۳۸

ناشر نی

فلسفه اثر

رابرت ام. هارتین

مترجم	کاوه بهبهانی
چاپ اول	تهران، ۱۳۹۰
تعداد	۱۵۰۰ نسخه
قیمت	۳۵۰۰ تومان
لیتوگرافی	باختر
چاپ	اکسیر
ناظر چاپ	بهمن سراج

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً،
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)
بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

شابک ۹۷۸ ۹۶۴ ۱۸۵ ۱۶۵ ۲

www.nashreney.com

فهرست مطالب

۹	یادداشت مترجم
۱۱	یادداشت نویسنده بر ترجمه فارسی
۱۵	۱. مقدمه
۱۹	۲. زندگینامه
۱۹	خانواده و کودکی
۲۱	ایام مدرسه
۲۲	آکسفورد
۲۴	حلقهٔ وین
۲۷	سیاست، دوستان و دلبرکان
۲۸	پس از زبان، صدق و منطق
۳۰	بازگشت به فلسفه
۳۲	رادیو و تلویزیون
۳۴	یک بار دیگر آکسفورد
۳۴	دههٔ شصت
۳۶	دوران بازنشستگی و سالخوردگی
۳۶	اثر و تجربهٔ مرگ

۳۹	۳. معنا و اثبات
۳۹	تَرِ اصلی زبان، صدق و منطق
۴۰	چند تمایز
۴۳	مختصری تاریخچه
۴۷	اصل اثبات
۴۸	اثبات و معنا
۵۰	چند مشکل
۵۷	معنا و شاهد
۶۱	معنا و هم‌ارزی
۶۵	۴. ضروری و پیشینی
۶۵	تجربه‌گرایی، امر پیشینی و امر ضروری
۶۶	معضل معرفت پیشینی
۶۷	معضل صدق ضروری
۶۸	رأی جان استیوارت میل در باب حساب و هندسه
۶۹	رأی اثر درباره نظر میل
۷۲	تقریر اثر از منطق و ریاضیات
۷۵	رأی کانت در باب تحلیل
۷۶	رأی اثر در باب تحلیل
۷۸	گزاره؟ جمله؟ خبر؟
۸۰	رأی گوارین در باب تمایز تحلیلی/ترکیبی
۸۲	آیا همه خبرهای پیشینی تحلیلی‌اند؟
۸۷	ضرورت
۹۱	۵. اذهان دیگر و موضوعاتی دیگر
۹۱	مشکلات ضابطه اثبات
۹۱	گذشته
۹۳	گذشته: ویراست دوم
۹۵	علی‌الاصول اثبات‌پذیر بودن (یکبار دیگر)
۹۷	اذهان دیگر
۱۰۰	تغییر عقیده در مورد اذهان دیگر

فهرست مطالب ۷

۱۰۲	هویات نظری
۱۰۴	رأی اثر در باب هویات نظری
۱۰۷	ع دین و اخلاق
۱۰۷	در باب معنای سخنان دینی
۱۰۹	عرفان
۱۱۰	علیه طبیعی‌گرایی اخلاقی
۱۱۲	شهودگرایی اخلاقی
۱۱۳	احساس‌گرایی
۱۱۵	اختلاف‌نظ‌های اخلاقی
۱۱۸	استدلال اخلاقی عقلانی
۱۲۰	پیامدهای احساس‌گرایی
۱۲۳	ارزیابی احساس‌گرایی
۱۲۷	۷. شکاکیت و معرفت
۱۲۷	تعریف «معرفت»
۱۳۳	شکاکیت
۱۳۵	نظریه داده‌های حسی
۱۴۰	باز هم پدیدارگرایی
۱۴۳	پاسخ اثر به شکاکیت
۱۴۷	۸. وظیفه فلسفه
۱۴۷	فلسفه چونان تحلیل
۱۴۸	تحلیل چه گونه می‌تواند اطلاعاتی به ما بدهد؟
۱۵۰	تغییر عقیده در باب وظیفه فلسفه
۱۵۴	ویتگنشتاین و آستین
۱۵۸	کوااین
۱۶۳	سخن آخر
۱۶۵	پیوست‌ها
۱۷۱	کتاب‌شناسی

یادداشت مترجم

ترجمه فارسی اندکی با متن اصلی تفاوت دارد چرا که با مشاوره نویسنده کتاب و به جهت روان تر شدن متن، تغییرات ناچیزی را در آن اعمال کردم. همچنین تمام پیوست‌ها و بیش‌تر پی‌نویس‌ها را شخصاً به کتاب افزودم، البته با کسب تأیید از مؤلف.

سپاس از پروفیسور رابرت مارتین، استاد دانشگاه دال‌هوزی (Dalhousie) کانادا و نویسنده کتاب حاضر، به خاطر لطف بی‌دریغ او. سپاس از رضا دهقان که زحمت ویراستن کتاب را پذیرفت. سپاس از کیوان نریمانی که مقدمه کتاب را خواند و نکات سودمندی را تذکر داد.

کاوه بهبهانی

یادداشت نویسنده بر ترجمه فارسی

ای. جی. اثر در سال ۱۹۳۶ هنگامی که تنها ۲۶ سال داشت نخستین کتابش، زبان، صدق و منطق را منتشر کرد. این کتاب به سرعت مورد توجه جدی قرار گرفت و او به مدت نزدیک به چهار دهه مشهورترین فیلسوف در بریتانیا بود. این کتاب چکیده و جمع‌بندی آن انقلاب فلسفی‌ای است که در آن زمان فلسفهٔ زبانی انگلیسی از سر می‌گذراند. اثر که هرگز در بحث و مباحثه اهل جاویدن و عقب کشیدن نبود، در این کتاب بخش اعظمی از فلسفه‌های پیشین را به‌درتخور اعلام کرد و آن‌ها را «یک مشت حرف مفت پرطمطراق»، «مزخرفاتی قلمبه سلمبه»، و «پیچیده‌گویی‌هایی تعصب‌آمیز» دانست. تأثیر پافشاری او بر وضوح، دلیل‌آوری، و بالاتر از همه، شواهد تجربی، هنوز که هنوز است بر فلسفهٔ آنگلو ساکسونی بسیار نیرومند است.

او در مسائل اجتماعی نیز، همچون فلسفه، مواضعی رادیکال داشت. به نفع حزب چپ کارگر فعالیت می‌کرد، و جنبش‌های سیاسی اصلاح طلبانهٔ گوناگونی را فعالانه حمایت می‌کرد. اثر بی‌دینی رک‌گو بود که غالباً مخالفتش را با دین و تأثیر آن در زندگی مدنی صریح بیان می‌کرد. در رادیو و تلویزیون بریتانیا زیاد حضور می‌یافت، که این امر، به سبب شوخ طبعی جذاب و تیزهوشی فوق‌العاده‌اش محبوبیت زیادی برایش فراهم کرد، و شور و اشتیاق همیشگی‌اش برای همه جور موضع‌گیری رادیکال دشمنان زیادی خصوصاً در میان ثروتمندان و متنفذین بریتانیا برایش جور کرد.

اندیشه‌های فلسفی او در طول عمر طولانی‌اش تا حدی متحول شد، و اگرچه بعضی‌شان نهایتاً از سوی اکثر فیلسوفان (منجمله خودش) مردود دانسته شدند، وضوح و عمق آن‌ها تا حدی است که هنوز ارزش بازبینی را دارند. هدف کتاب حاضر این است که افکار او را در اختیار خوانندگانی بگذارد که آشنایی اندکی با فلسفه اثر دارند. مطالبی هم راجع به زندگی و شخصیت جالب این مرد آورده‌ایم.

بسیار خوشحال شدم وقتی کاوه بهبهانی باخبرم کرد که ترجمه این کتاب به زبان فارسی را به عهده گرفته است. پرسش‌هایی که راجع به متن از من می‌کرد، من را متوجه ساخت که ترجمه اصلاً کار ساده‌ای نیست: نقل قول‌هایی که از آثار اثر در این کتاب آورده‌ام و نیز متن خود کتاب گاهی حساسی اصطلاحی و مبتنی بر ریزه‌کاری‌هایی در زبان انگلیسی است که قابل انتقال به غیرانگلیسی‌زبان‌ها نیست. تمام پرسش‌های بهبهانی درست و بجا بود - پرسش‌هایی درباره ابهام متن و نیز خطاهایی که من مرتکب شده بودم - و مطمئنم که او به‌خوبی از عهده کار برآمده است. کاش می‌توانستم فارسی بخوانم تا ببینم چه کرده است!

همچنین بسیار خوشنودم که کتاب من دو دسترس فارسی‌زبان‌ها قرار گرفته است. فکر می‌کنم وقتی فرهنگی فرهنگ دیگری را کشف می‌کند همیشه چیزهای زیادی نصیب می‌برد؛ خصوصاً وقتی پای زندگی و اندیشه شخصی چون اثر در میان باشد.

رابرت ام. مارتین

کانادا، مارس ۲۰۰۹

«مشکل فردی اثر این است که
همیشه و همه جا باهوش است.»
لودویگ ویتگنشتاین

«اثر ابله‌ی بیش نیست.»
ژان پل سارتر

www.ketab.ir